

కల్లతలు

రమణం

సి.రామచంద్రకృష్ణ

బోయ్ విశాలమైన డ్రాయింగ్ రూమ్ లో ప్రవేశించి అణుకువగా ఒక పక్కన మంచున్నాడు. టీ ముగించి మెత్తని సోఫాలో మునిగిపోయి బి.బి.సి రేడియో ప్రసారం వింటున్న పేట్ రావ్ "ఏం కావాలి?" అన్నట్టు అతనివైపు చూశాడు. ఆక్స్ ఫర్డ్ లో చదువుకునే రోజుల్లో స్నేహితులు ప్రతాపరావుని పేట్ అని ఇంగ్లీషు సంప్రదాయంలో పిలిచేవారు. ఇండియా వచ్చిన తర్వాత పేట్ రావ్ అయింది.

"మాస్టర్, బాత్ రెడీ," అన్నాడు బోయ్. పడక గదికి అవికట్టిన స్నానాల గదికి వెళ్ళడానికి పేట్ రావ్ లేచాడు. అప్పడే ఇస్త్రి చేసిన డిన్నర్ జాకెట్ పక్కమీద పరిచి ఉంది. డ్రెస్సింగ్ టేబిల్ పక్కమన్న సోఫాకి ముందు సాలిష్ చేసిన వల్లజోళ్ళూ, వాలిమీద వున్న రంగు సాక్సు ఉన్నాయి. సోఫా చేతిమీద డ్రెస్ నూలుతో వేసుకునే చొక్కా చేతులకి బంగారపు కఫలింక్స్ తగిలింది వేళ్ళాడుతుంది. టేబిల్ మీద వల్లటి 'బోయ్' ఉంది.

"బోయ్", రాదంగా అరిచాడు పేట్ రావ్.
 బోయ్ పరుగెత్తుకుని వచ్చాడు.
 "తెల్లషార్ట్స్ స్క్వేజ్ కోటు ఎందుకు తీశావ్?" అన్నాడు పేట్ రావ్.

ఒక్క నిమిషం బోయ్ తటపటాయించాడు.
 "మాస్టర్ పోయినసారి వల్ల డి.జె. వేసుకున్నాను" అన్నాడు.

"ఫర్వాలేదు. ఇప్పుడూ అదే వేసుకుంటాను" పేట్ రావ్ అన్నాడు.

"విజానికి బోయ్ తప్పకాదు" అనుకున్నాడు మనసులో. ఒకపార్టీకి వల్లడిన్నర్ జాకెట్ వేసుకుంటే, తరువాత దానికి తెల్ల డి.జె.తీసి ఉంచమని తనే ఆదేశించాడు. అయితే ఈ పార్టీ ప్రత్యేకమైంది. బోయ్ కి వెప్పడం మర్చిపోయాడు. అయినా అప్పడప్పుడు ఆ మాత్రం కోప్పడంలో తప్పలేదు. లేకపోతే నాడు మితిమీరిపోతాడు.

బోయ్ కి పేట్ రావ్ కి మధ్య ఉన్న అనుబంధాన్ని నిర్వచించడం కష్టం. పేట్ రావ్ కి బోయ్ అంటే అపరిమితమైన అభిమానం. బోయ్ తెలుగువాడే, పేరు లోపలా. ఎన్నో ఏళ్ళు దొరలకింద పనిచేసి బోయ్ అన్నపేరు గడించుకున్నాడు. పదిహేనేళ్ళ క్రితం హంటర్ దొర రిటైరై ఇండియా మండి ఇంగ్లండు వెళ్ళిపోతూ పేట్ రావ్ కి బోయ్ ని సిఫార్సు చేశాడు.

"ఫరవాలేదు, పనికొస్తాడు. ఇంగ్లీషు భాగా అర్థం అవుతుంది. కొంచెం మాట్లాడగలడుకూడా. అయితే నీ విప్పీ ఒక కంట కవిపెట్టుకో పేట్" అని వచ్చాడు హంటర్.

ఇంగ్లీషు మాట్లాడగలిగి విప్పీమీద మక్కువ ఉండి దొరల ప్రశంస పొందగలిగిన బోయ్ కి వెంటనే ఉద్యోగం ఇవ్వడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు పేట్ రావ్. తను చూపించిన ఆదరణకీ, నమ్మకానికీ అనుగుణంగా బోయ్ ప్రతివిషయంలోనూ సమర్థుడనిపించుకొన్నాడు. మాస్టర్ పొద్దున మేడన్ గది విడిచి, తన గదిలోకి వచ్చినప్పటినుండి ఆఫీసుకి పోయేవరకూ అన్ని అవసర

లూ బోయ్ చూస్తాడు. మాస్టరు వైట్ గాస్, పైజమాలు నిప్పుడం దగ్గరనుండి తలకి నూనె, ఆఫీసు బట్టలు వేసుకోవడం వరకూ ప్రతి విషయంలోనూ సాయపడతాడు. మాస్టర్ బేక్ ఫిస్ట్ కి ఏం తింటాడో నంట వాడికి చెబుతాడు. మాస్టర్ కి ఎన్ని గంటలకి కారు తయారుగా ఉండాలి ద్రైవరికి చెబుతాడు. బోయ్ లేకుండా ఒక్క రోజుకూడా తనకి గడవదేమోనని పిస్తుంది పేట్ రాన్ కి అప్పడప్పడు. కానీ ఆ తలపుని అట్టేసేపు నిలవనిచ్చే వాడుకాడు. లేక ఏమైపోతాడు? తనేం లోటు చేస్తున్నాడనీ? ఎప్పుడైనా పరుషంగా మాట్లాడినా, మనసులో కోపం ఉండదు. పైకి కఠినంగా కమపించకపోతే చమపు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తాడు.

బోయ్ కి కూడా మాస్టర్ అంటే భయమూ, భక్తి, ఇంకా దొరలకింద పనిచేస్తున్నట్టే అనిపిస్తుంది అంటాడు స్నేహితుల్తో. మాస్టరుకి దొరం అలవాట్లన్నీ ఉన్నాయి. డబ్బుకి వెనకాముందూ చూసుకోడు. అడపా తడపా కసురుతూ ఉంటాడు. కనరకుండా మాస్టరేమిటి? కోపం లేని మాస్టరుకి తీసి, ఈవి కూడా ఉండదనేవాడు మెకెంజీ దొర దగ్గర పనిచేసిన బేరర్. మెకెంజీ దొరది మెత్తని స్వభావం పల్లెత్తుమాట ఎవర్నీ అనదు. అన్నీ లెక్క ప్రకారం చూసుకునేవాడు. పనివాళ్ళకి పైన ఏమీ దొరికేదికాదు. తక్కిన దొరల్లాగ ఈయనకూడా తాగి రెండు చీవాల్లు పెట్టి తర్వాత రెండు బుడ్లూ, డబ్బూ పారెయ్యరాదా అని తనదగ్గర వాపోయేవాడు ఆయన బేరరు.

“వేమతప్ప ఈవార పార్టీకి ఒప్పేవాళ్ళంతా తెల్లవాళ్ళే”

నల్ల డి.జే. వేసుకోడానికి ప్రత్యేకకారణం వివరించడానికి ప్రయత్నించాడు పేట్ రాన్. ఇటువంటి విషయాలు చెప్పేటప్పుడు బోయ్ ఎంతో సన్నిహితుడని పించేది. పేరు పెట్టి పిలవనిపించేది. ఏళ్ళ తరబడి అలవాటుపడ్డ సంస్కారం. ఇండియాలో పనిచేసిన ఇంగ్లీషువాళ్ళ సంస్కారం అట్లు వచ్చేది. అప్పుడు బోయ్ అని పిలిచినా, గొంతు మెత్తబడేది, మార్దనం ఆవరించేది.

“ఇప్పుడిప్పుడు కొందరు తెల్లకోటూ, నల్లలాగూ వేసుకుని దాన్సులకి ఈవినింగ్ పార్టీలకి వెళుతున్నారు కానీ స్వచ్ఛమైన బ్రిటిషర్ దాన్ని డిజేకింద లెక్క కట్టదు” అన్నాడు.

బోయ్ ముగ్గుడై వింటున్నాడు. ఇది కొత్త విజ్ఞానం. రేపు స్నేహితుల్లో కబుర్లలో దొర్లించవచ్చు.

“ఇక్కడ ఉక్క భరించడానికి కొంత తేలిగ్గా ఉంటుందనీ, ఇండియన్ పార్టీలకి వేసుకుని వెళ్ళినా ఫరవాలేదనీ తెల్లదికూడా కుట్టించాను” తప్పను పనుర్లించుకొంటున్న వాడిలాగా చెప్పాడు పేట్ రాన్.

బోయ్ షార్ప్ స్కిన్ కోటుతీసి పార్టీ రోబ్ లో తగిలించి వికూవాగుడ్లలో కుట్టిన నల్ల డి.జే. కోటు బయటికి తీశాడు. దాని బరువుకింద ఈ వేసంగిలో నాలుగయిదు గంటలు మగ్గవలసిందే, మనసుని అదుపులో పెట్టుకుని పేట్ రాన్ స్నానానికి వెళ్ళాడు.

తొట్టలో మూడువంతులు వేడివిళ్ళు వట్టి ఉంచాడు బోయ్. ఏళ్ళలో చెయ్యిముంచి వేడిచూసుకొని తృప్తిగా తొట్టలోకి దిగాడు పేట్ రాన్. కాళ్ళ కదిలిక నల్ల ఏళ్ళు చేసే చిన్న శబ్దం తప్ప అంతా ప్రశాంతంగా ఉంది. లేత ఆకువచ్చ చలువరాయిలో కట్టినప్పావాల గది తెల్లని ఏళ్ళ తొట్టలో మనోహరంగా ప్రతిబింబిస్తోంది. నబ్బూ, స్పాంజ్ పెట్టడానికి ఒక చివర తొట్ట కే అడ్డంగా వేసిన బల్లమీద నుండి సిగరెట్ తీసుకొని వెలిగించాడు. శరీరం బయటూ, లోపలూ వెచ్చగా సుఖంగా ఉంది. అతని ఆలోచనలు రాత్రి కాక్ టైల్ పార్టీమీదికి పోయాయి.

మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ మూసర్, రగ్గర్ ఫుట్ బాల్

కళ్ళు

అందని మూర్ఖుణ్ణి ఆరాధిస్తున్నాం
చూడలేక కళ్ళు మూసుకుంటున్నాం
కానీ, అవ్యాయువు అగ్నిగోళాల్ని
కళ్ళు తెరుచుకు మరీ చూస్తున్నాం
ఎందుకో!

అందుకే,
ఆ కళ్ళు తెరుచుకున్నా
మూసుకున్నా
సంఘంలో నీవునికి సున్నా! - జి

పోటీల్లో గెలిచిన క్లబ్బు జట్టుకి రాత్రి ఎడూ, వదకొండు గంటల మధ్యక్షణ్ బ్రిడ్జి రూమ్ లో కాక్ టైల్ పార్టీ ఇస్తున్నారు. అతిథుల్లో తనొక్కడే ఇండియన్. రగ్గర్ జట్టులో ఇండియన్ లేనేలేడు. క్లబ్బులో ఇండియన్ మెంబర్లకి ఇది అసంతృప్తి కలిగించింది. తెల్లవాళ్ళంతా కలిసి ఇండియన్లకి చోటులేకుండా చేసేరన్నారు. “చేత కాని కబుర్లు” అనుకున్నాడు పేట్ రాన్. ఈ మధ్య వ్యాపారంలో పడి తమరగ్గర్ విషయం అట్టే వట్టించుకోవడం వల్ల ఇందులో విజా విజాలు చెప్పలేదు. కానీ పదిహేనేళ్ళ క్రితం క్లబ్బులో నలుగురైదుగురు ఇండియన్ మెంబర్లకి నిజంగా వ్యక్తిత్వం లేని రోజుల్లో తమ రగ్గర్ జట్టులో ఉన్నాడు. అప్పటికి ఇప్పటికీ తెల్లవాళ్ళు మనతో మంచిగా ఉండడానికి ఎంతైనా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆడే సత్తువలేకుండా పెల్లక్షమ కమిటీ అంతా బ్రిటిషర్ల పుట్ట అని నిదించడం దేనికి?

“వాళ్ళంటే మనకి అనూయ” అనుకున్నాడు అతను.

వాళ్ళతో మనం తూగలేం. ఎంత అనుకరించినా మనకి వాళ్ళకి సామాన్య అభిరుచులులేవు. పూర్వం

తన కాలంలో బ్రిటిష్ పరిపాలనలో, విస్కీ బుడ్డి దగ్గరైనా బ్రిటిషరూ, ఇండియానూ ప్రాణమిత్రులయ్యే అవకాశం ఉండేది. ప్రాహిబిషన్ తర్వాత అది కూడా దూరంగా ఉంచాలని చూస్తున్నారవడం నిజం కాదు. సమాజంలో సరైన స్థానం ఉన్న ఇండియన్ కి బ్రిటిషరు ప్రాణం పెట్టగలడు. వచ్చిన చిక్కల్లా సంస్కారం పరిపాకుండా పెద్ద ఎత్తుల మీద మనసు పెట్టుకుని కూచున్నవాళ్ళకే. అదృష్టవశాత్తూ మంచి ఉద్యోగం సంపాదించి క్లబ్బు మెంబర్లై కూచున్న ప్రతి వాడితోనూ తెల్లవాళ్ళూ భుజాలురాసుకుని తిరిగిం వడం అన్యాయం.

పేట్ రాన్ సిగరెట్టు అయిపోయి పెదిమలు చురు మన్నాయి. మిగిలిన ముక్కని తొట్టివక్క గోడలో అతికి ఉన్న ఏష్ టేబుల్ వడేసి, ఎదురుగా కవ్ బోర్డులో ఉన్న టైంపీస్ వైపు చూశాడు. గుడ్ లార్డ్! ఏడు అవుతోంది. తొట్టలో ఏళ్ళు బయటికి వదిలి, పైన ఉన్న షనర్ విప్పి తొందరగా ఒళ్ళు తడుపుకుని బయటపడ్డాడు.

పేట్ రాన్ డిన్నర్ జాకెట్ వేసుకుని విలుబద్దంలో చూసుకుని మురిసిపోయాడు. కోటు ఫేసింగ్ తళతళ మెరుస్తోంది. పాంట్ బ్రైడింగ్ మన్నితంగా ఉంది. షర్టు కాలరూ, జాకెట్, తీర్చిదిద్దవట్టు అమరాయి. జోళ్ళు ఎలక్ట్రిక్ దీపం వెలుగులో జీగోల్ మంటున్నాయి. తక్కువయిందల్లా కోటు కాలరుకున్న బటన్ హోల్ లో కార్నేషన్ పువ్వు. ఈ వేడి దేశంలో కార్నేషన్ మెక్కలు మొలవవు ఏం చెయ్యడం? దానికి బదులు ఎర్రగులాబీని అలంకరించుకున్నాడు పేట్ రాన్. ఇంకొకపారి అద్దంలో చూసుకుని తృప్తిగా వచ్చుకొని పార్టీకోలోకి దారితిశాడు. యూనిఫారంలో ద్రైవరు, జాగ్యూర్ కారు వెనక తలుపుతీసి పక్కగా మంచున్నాడు. పేట్ రాన్ లోపలికి ఎక్కి కూచుని ‘పోదాం’ అన్నాడు. ద్రైవరు తలుపుమూసి తన పీటులో కూచున్నాడు. నల్లని, విలువైన జాగ్ వార్ మార్క్? తళతళ మెరుస్తూ విళ్ళబ్బంగా చీకటిలోకి జారిపోయింది.

** ** *

పేట్ రాన్ వచ్చేసరికే బ్రిడ్జి రూమ్ జనంతో కిటకిటలాడుతూ ఉంది. చాలా మంది డిన్నర్ జాకెట్లలో ఉన్నారు. అయితే పేట్ రాన్ అనుకున్నట్టు అంతా నల్లకోట్లలో లేరు. నల్లపాంట్ మీద తెల్ల జాకెట్లు గదిలో ఇక్కడా అక్కడా కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. లోంజ్ సూట్లలో వచ్చినవాళ్ళు సాదాకోటు పేంటుల వాళ్ళూ కూడా ఉన్నారు. పేట్ రాన్ కి ఆశ్చర్యం వేసింది. మిస్టర్ స్టూవర్ట్ అతన్ని సాదరంగా ఆహ్వానించి పార్టీ కోసం అమర్చిన బార్ దగ్గరికి తీసుకు వెళ్ళాడు.

“నీ డ్రింక్ ఏమిటి పేట్?” అన్నాడు మిస్టర్ స్టూవర్ట్.

“విస్కీ అండ్ సోడా”

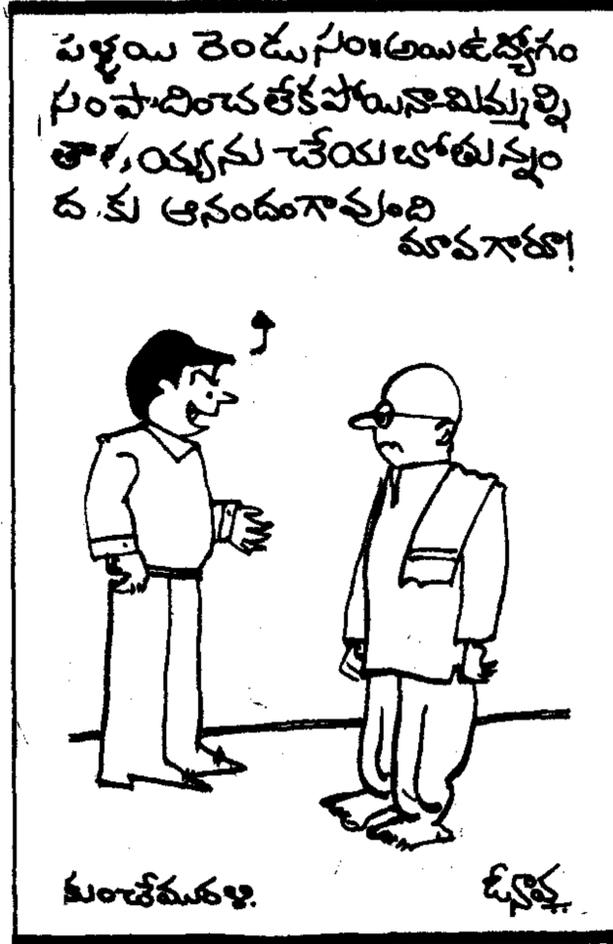
మిస్టర్ స్టూవర్ట్ విస్కీ సోడా గ్లాసులో కలిపి పేట్ రాన్ కి అందిచ్చాడు. ఇద్దరు చేతుల్లో గ్లాసుల్ని పైకి ఎత్తి “నీయర్స్” చెప్పి తాగడానికి ఉపక్రమించారు.

“పేట్, నువ్వు మెక్ ఫర్ సమ్మని కలుసుకోవాలి.

మిస్టర్, మి సెవ్ కూడా ఆక్స్ ఫర్డ్ తయారీలో మిస్టర్ స్టూవర్ట్. పేట్ రావుని ఎవమందుగురి గుంపులోకి తీసుకువెళ్ళి వరిచయం చేశాడు. వాళ్ళు ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నారు. పేట్ రావ్ రాక ఒక్క క్షణం కబుర్లు ఆపింది. తిరిగి మాటల్లో పడిపోయాడు. అతనికి వాళ్ళ కబుర్లు అంతుపట్టలేదు. కొంత పేపు ఆ గుంపులోనే మంచుని తనకి తెలిసినవాళ్ళ కోసం గదంతా కలయచూశాడు. గదిలో ఆరుగుంపులు మనుషులైనా ఉన్నారు. ఒక్కొక్క గుంపులో నలుగురు మండి ఆరుగురు దాకా ఉంటారు. అంతా తెల్లవాళ్ళే, వాళ్ళందరిలోనూ తనక్కడే ఇండియన్ ఉండడం పేట్ రావ్ కి ఎంతో సంతోషించింది. ప్రతి గుంపులో ఇద్దరు ముగ్గురైనా తనవి గుర్తించినందుకు చిహ్నంగా కొంచెం వచ్చి తలపంకించారు. వెళ్ళి ఎవరితోనైనా చేరడానికి అతను సందేహించాడు. వాళ్ళ స్వంత విషయాలు మాట్లాడుకుంటూ ఉండవచ్చు. అటువంటప్పుడు పంకరించడం మర్యాదకాదు.

తుంది. ఒక్క పార్టీ ఇవ్వడానికి కూడా రాదు. తనకి పర్మిట్ అక్కర్లేదు "ఇంత మందిలో ఒంటరిగా ఆలోచనల్లో కాలం వెళ్ళబుచ్చేస్తున్నానే" అనిపించింది అతనికి ఒక్కసారిగా. వెళ్ళాం జ్ఞాపకం వచ్చింది. రీటా ఢిల్లీలో ఏం చేస్తుంది? అక్కటో తెల్లవాళ్ళ గురించి వాదిస్తూ ఉంటుంది. రీటా, ముఖీకూడా రెండేళ్ళు తండ్రితో ఇంగ్లాండులో గడిపి వచ్చారు. ఇద్దరూ వెళ్ళయేవరకూ ఒకే సమాజంలో పెరిగారు. అయినా ఇద్దరి మనః ప్రవృత్తుల్లోనూ ఎంత భేదం! రీటాకి ఇంగ్లీషు అలవాట్లంటే అభిమానం. ముఖీకి గిట్టదు. "రీటా ఇక్కడ ఉంటే బాగుండేది" అనుకున్నాడు. రీటా అంటే బ్రిటీష్ కమ్యూనిటీకి ఎంతో

ఒంటరిగా మంచోడం వల్ల పేట్ రావ్ తలలో అన్ని విధాలైన తలుపులూ తిరుగాడుతున్నాయి. ఒకమూల కుర్రకారు రగ్గర్ ఆటగాళ్ళు గుమిగూడి కేరింతలు కొడుతూ, అల్లరి చేస్తున్నారు. వాళ్ళంతా రీటా మట్టు తిరగాడుతూ ఉండవలసింది. "ఈ ఆకతాయి వెధవలంతా హక్కు ఉన్నట్టునీతో దాస్సు చెయ్యడానికి తగవులాడుకుంటుంటే వచ్చుతూ ఊరుకుంటావే?" అని రీటాని అడిగింది ముఖీ ఒకసారి క్లబ్బులో దాస్సుకి వచ్చినప్పుడు. అనాటి ముఖీ ప్రశ్న తరుచు అతని స్మృతిపథంలో చిన్న తుఫాను లేవదీస్తుంది. వెళ్ళికాని ఇంగ్లీషు కుర్రకారుకి సరదాగా ఉండే ఆడవాళ్ళని చూస్తే మతిపోయే మాట నిజమే. వాళ్ళకి ఈ ప్రాంతాల్లో కబుర్లూడుకోడానికి కూడా ఆడపిల్లలు దొరకరు. ఇంక రీటావంటి అందమైంది, చమత్కారమైంది తలపై పడితే చెప్పాలా? అయితే రీటా తెలివైంది. వాళ్ళందరినీ అదుపులో పెట్టగల సమర్థురాలు. "బ్రిటీష్ కమ్యూనిటీలో వాకున్న స్థానం రీటావల్ల కాదుగదా?" భయంకరమైన తలుపు వచ్చిందతనికి. వెంటనే మరచిపోడానికి ప్రయత్నించాడు. ఇంటికి వెళ్ళిపోవాలనిపించింది. కానీ ఇంకా ఒక్కరూ కదలడం ప్రారంభించలేదు. వీరసంగా ఒక మూల చేరి కొంచెం కొంచెం విస్కీ చప్పరించడం మొదలు పెట్టాడు.

ఆదరం. అందరికీ ఎంతో సహాయంగా ఉంటుంది. ఈ వాళ పార్టీలో రీటా ఉంటే అక్కడి వాళ్ళంతా తమ మట్టు ఉండేవారు. రీటా పంపించిన పచ్చళ్ళకి అభినందనాలు చెప్పేవారూ, ఇండియన్ ఫలహారాలు చేసి పంపమని కోరేవారూ, ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్లు అడిగేవారూ, ఏదోరోజు సాయంత్రం టెన్నిస్ ఆడడానికి ఇంటికి వస్తామని చెప్పేవారూ, వీటిలో తనకున్న ప్రజ్ఞ ప్రదర్శించం రీటాకి సరదా. వెర్రి అంటుంది ముఖీ. "తెల్లవాళ్ళకి ఇన్ని సమర్పించుకుంటున్నావుకదా మచ్చు వాళ్ళు తిరిగి ఏకు ఒక్కటైనా ఇచ్చారా?" అని అడుగుతుంది. ఇవ్వకేం. ఇచ్చారు కానీ రీటా అంత ధారణంగా కాదు. వాళ్ళకి మన వంటలూ వస్తువులూ అయితే కొత్తగానీ మనకి వాళ్ళని కొత్తకాదుగా. ఇవ్వడానికి ఏమంత ఉంటుంది? సైగా స్వదేశం మండి ఆరువేల మైళ్ళు సైగా ప్రయాణంచేసి, ఇటువంటి దేశంలో సచివెయ్యడానికి ఒప్పకున్నది ఆర్జించేదబ్బు దుబారా చెయ్యడానికికాదు. ఇక్కడే తెల్లవాళ్ళు జాగ్రత్తగా డబ్బు కూడబెట్టుకుని, కొంత కాలానికి శాశ్వతంగా ఇంగ్లాండు వెళ్ళిపోడానికి తహతహలాడతారు. దాంట్లో తప్పేముంది?

పార్టీ ప్రతి నిమిష నిమిషానికి హెచ్చుతోంది. కొంత పేపటి క్రితం మందరస్థాయిలో సాగుతున్నకబుర్లు, సవ్యుల్లోకి అరుపుల్లోకి దిగాయి. బల్లమీద సీసాల్లో విస్కీ, బీర్, రవ్, షెర్రా అతివేగంగా హరించుకుపోతున్నాయి. కుర్రకారు కోలాహలం గరిష్ట ప్రమాణం అందుకుంది. పాటలు పాడేవాళ్ళూ, ఆటలు ఆడే వాళ్ళు, చిలిపి కజ్జాలు పెట్టుకునేవాళ్ళూ, గ్లాసులు బద్దలుకొట్టేవాళ్ళూ, యుక్తాయుక్త విచక్షణా జ్ఞానం అంతరించినట్టు ప్రవర్తించేవాళ్ళు. పార్టీలో కొందరు పెద్దలు ఏవగించుకున్నారు. కానీ చెయ్యగలిగిందేమీ లేకపోయింది. ఇక్కడ ఉన్న బ్రిటీష్ వాళ్ళని వేళ్ళపీద తెక్క పెట్టవచ్చు. వాళ్ళల్లో కుర్రకారుని మినహాయించి వేస్తే మిగిలేదేవరు? పార్టీలూ, ఉత్సాహంకావాలంటే ఉన్న నలుగురూ కూడవలసిందే. ఈ చర్యల్ని చూసి చూడనట్టు మసలవలసిందే. మరీ ఏవగించుకున్న కొందరు భార్యలతో వచ్చినవాళ్ళు ఏదో సాకు చెప్పి ముందు వెళ్ళిపోయారు. తక్కిన పెద్దలు ఆ పెద్ద బ్రిడ్జిరూవ్ లో ఒక మూల ఒత్తిగిల్లి కబుర్లలో పడిపోయారు.

ఇంకొక ప్రక్కన బ్రిటీష్ యువకులు లేని అనందం అనుభవిస్తున్నామని తమని తాము వమ్మించుకోడానికి ఒకళ్ళ వొకళ్ళు ప్రోత్సహించుకుంటున్నారు. ఎవరు ఎక్కువ విస్కీ తాగగలరో పందెం కడుతున్నారు. ఒక్క గుటకలో గ్లాసుడుపోనీయం భారీ చెయ్యగలిగినవాడిని ముందుకు రమ్మంటున్నారు. విస్కీ, బీర్ కలిపి తాగగల మొనగాడు ఉన్నాడా అని సవాల్ చేస్తున్నారు. ఈ పరీక్షల్లో గెలిచినవాళ్ళని

కెక్కించుకుని విజయ గీతాలాపిస్తున్నారు. ఆనాటి సాయంత్రం రగ్గర్ ఫుట్ బాల్ పోటీలో అగ్రస్థాయి ఆట ఆడిన డంకన్ హోరీని తమాషాగా దుయ్యబడుతున్నారు. "ఇన్ని ప్రీక్వివి గోలులోకి తన్నేవే ఈ విస్కీ బుడ్డిని తన్నగలవా?" అని అతన్ని రచ్చగొట్టారు. "ఓ తప్పకుండా" మత్తులో అర మూసుకుపోతున్న కళ్ళు మలుముకుంటూ తల ఎగరే శాడు డంకన్. "దబీస్ ది స్టప్, డంకన్" అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. డంకన్ హోరీ విస్కీబుడ్డిని కాలి జోడుతో గోడకి తన్ని ముక్కముక్కలుగా చేసేశాడు. దూరంగా ఉన్న పెద్దలు మెడలు రిక్కించి ఏమిటా శబ్దం అన్నట్టు చూశారు. గుంపులో ఏం జరిగిందీ అంతుపట్టలేదు. మళ్ళీ విస్కీ గ్లాసుల్లో లీనమైపోయారు.

అకస్మాత్తుగా ఒక యువకుడికి ఇంత గోల పనికి రాదనిపించింది.

"మనం అనాగరికంగా ప్రవర్తిస్తున్నాం" అన్నాడు.

"షుట్" అని గుంపు అరిచింది.

ఆ యువకుడు ఊరుకోలేదు. పక్కనున్న బల్ల మీద ఎక్కి అరిచాడు.

"లేడీస్ అండ్ జెంటిల్ మన్"

"లేడీస్ లేరు" అని తక్కినవాళ్ళు గోలచేశారు.

"లేడీస్ కావాలి, లేడీస్ కావాలి" అందరూ అందుకున్నారు. ఒక నిమిషం ఊరుకోని మళ్ళీ ఆ యువకుడు మొదలుపెట్టాడు.

"మనం చెప్పలేవంత అనాగరికంగా ప్రవర్తిస్తున్నాం"

"బూ....బూ..." అని గొంతుకలు హేళనచేశాయి. యువకుడు మళ్ళీ అందుకున్నాడు.

"ఈ అల్లరి మాని మనం ప్రపంచ వాగరికతలో ప్రముఖస్థానం వహించిన బ్రిటీష్ యువకుల్లాగా ప్రవర్తించాలి."

"ప్రముఖస్థానం కాదు అగ్రస్థానం" అతని మాటల్ని వాళ్ళు సరిదిద్దారు.

"సరే అగ్రస్థానం, ఇప్పుడు మీరు చెయ్యవలసిందే మిటంటే బల్లల చుట్టూ ఉన్న కుర్చీలమీద అల్లరి చెయ్యకుండా కూచోండి"

బల్లల్లేవు, కుర్చీల్లేవు.

ఆ యువకుడు నవ్వేశాడు. అందరూ నవ్వేశారు.

"లేకపోవడం ఏమిటి? ఇది శవాయ్ హోటలు, అర్థం అయిందా. ప్రపంచంలోకెల్లా గొప్ప హోటలు."

"ఊ" అన్నారు అందరూ.

"అంతా బల్లల చుట్టూ కూచోండి, ఇలాగ అతను బల్లమీద నుండి కిందకి దూకి అక్కడ కుర్చీలూ, బల్లలూ ఊహించి గాలిలో కూర్చున్నాడు.

"బాగుంది, బాగుంది" అన్నారు అంతా.

"నేను బేరర్ ని శివాయ్ లో బేరరంటే మాటలు కాదు, ఏమనుకున్నారో, అక్కడ టేబుల్ దొరకటమే కష్టం. కుదురుగా కూచోకపోతే పంపించేస్తాను"

"సరే"

"ఎర్ర తివాసీలతో నిండిన ఛాండ్, దానిమీద

ఖరీదైన తోలుతో కుర్చీలు, సరంబిలో అతుక్కుపోయిన లైట్లనుండి వచ్చే మెత్తని వెల్తురు, నన్నని సంగీతం"

"ఉబ్బెత్తు వక్షాలని ఊపుతూ నాట్యంచేసే పిల్ల మాట ఏమిటి?" అని ఒక గొంతు అరిచింది.

పిచ్చివాగుడు వాగకు, శవాయ్ మొహం ఎప్పుడైనా చూశావా నువ్వు? చీప్ క్వాలిటీ క్లబ్బునుకుంటున్నావా? ఇక్కడ ఆ నేషిలేషీ పనికిరావు."

"నాకదంతా తెలియదు. పెద్ద రొమ్ములూ, నన్నటి నడుమూ, బ్లాండ్ జాట్టూ ఉన్న అందగత్తె నాట్యం కావాలి. అని లేచిందా గొంతు.

అందరూ గొల్లమని నవ్వారు. ఒకతను లేచి "సరే నేను నాట్యం చేస్తాను" అన్నాడు. "నాకు రొమ్ములు

విపరీతం

ఉప్పెనలు, తుఫాన్లు
చెప్పకుండా వచ్చేస్తాయి
అంతోఇంతో నష్టం చేసి
మరీ వెళ్ళిపోతాయి
ఇది ప్రకృతి విపరీతంబ!

- ౪౮

లేవు, ఈ రెండు సీసాలనీ చొక్కాకింద పెట్టుకుంటే పరిపోతుందా?" అని కోటువిప్పి దూరంగా పారేశాడు. అందరూ సంతోషంగా అరిచారు.

"ఇది లాభం లేదు. బర్లెస్క్ కావాలి" అన్నాడు ఇంకొకడు.

"ఔను" అందరూ ఒప్పుకున్నారు.

ఇంగ్లండు నిడిచిపెట్టి ఎన్నో విశ్లగ్గా ఇండియాలోనే ఉండిపోయిన బ్రిటీష్ యువకులందరికీ ఒక్కసారి ఇంటిమీదకి మనసుపోయింది. మూగబాధ వాళ్ళని క్రుంగదీసింది. లండన్, హైడ్ పార్క్, బిగ్ బెన్, వెంబర్ టౌన్ డౌనింగ్ స్ట్రీట్, వైట్ క్లబ్బ్, బర్లెస్క్, పబ్, పినిమాలు, ఆడపిల్లలు, చక్కటి ఆడపిల్లలు శనివారాల సాయంత్రం ఆఫీసులు మూసేసిన తర్వాత పినిమాలకి, నాటకాలకి, సార్కులకి ఎక్కడికి పడితే అక్కడికి తను ఖూడా విలాసాలకి వచ్చే ఆడపిల్లలు! తరవాత ఇల్లు, తల్లి, తండ్రి, అక్కలు, చెల్లెళ్ళు. ఆ అనుభవాల ఊహల్లో తియ్యని బాధ వాళ్ళని ఆవరించింది. వాళ్ళ కోలాహలంలో మాతృదేశం మీద మమత, వాళ్ళ ఉత్సాహంలో దీనత్వం వాళ్ళ నవ్వుల్లో శోకపుణాయలు మిళితమై ఉన్నాయి.

"సరే అదంతా తర్వాత ముందు మీరంతా కూర్చోండి, నేను ఫాంపైన్ తో మీ గ్లాసులు పంపుతాను" అన్నాడు మొదటి యువకుడు.

"నేనుకూడా నీకు సహాయం చేస్తాను" అని డంకన్ హోరీ లేచాడు.

ఇద్దరూ జేబురుమాళ్ళు పైకి తీసి బల్లమీద ఉన్న వైన్ బుడ్లకి చుట్టి ఊహ కూర్చీలలో కూర్చున్న యువకులకి ఉత్తుత్తి షాంపైన్ కొంచెం కొంచెం విదులిస్తున్నారు. అకస్మాత్తుగా డంకన్ హోరీ కళ్ళు ఎడంగా కూర్చున్న పేట్ రావ్ మీదకి పోయాయి.

"ఇక్కడికి నల్లవాడెలా వచ్చాడు?" అని అరిచాడు. అందరి మొహాలూ పేట్ రావ్ వైపు తిరిగాయి. అతనికి ఏం చెయ్యాలో తెలియలేదు. డంకన్ హోరీ బుడ్డి చేతుల్లో పట్టుకొని అసహ్యం ఉట్టిపడే కళ్ళతో పేట్ రావ్ ని సమీపించాడు.

"ఎవరు నువ్వు? ఎలా లోపలికి చొరపడ్డావ్?" అని గర్జించాడు.

"డంకన్" పేట్ రావ్ మాటలు తడబడ్డాయి పరిస్థితి విషమించిందని అక్కడి వాళ్ళంతా తాగి ఉన్నారని గ్రహించాడతను. ఒక్క క్షణంలో యువకులంతా పేట్ రావ్ చుట్టూ మూగారు.

"ఇక్కణ్ణుంచి పో, ఈ హోటల్లో నల్లవాళ్ళకి తావులేదు" రెట్టించాడు డంకన్ హోరీ.

"డంకన్ శవాయ్ లో అటువంటి ఆంక్ష లేదు కదా?" పేట్ రావ్ తేలిగ్గా నవ్వెయ్యడానికి ప్రయత్నించాడు.

"శవాయ్ సంగతి నాకు తెలియదు. నిజానికి నేనా హోటల్లో ఒక్కసారైనా అడుగుపెట్టలేదు. కానీ విన్నిక్కడ ఒక్క నిమిషమైనా ఉండనివ్వను పో" అన్నాడు హోరీ.

అక్కడి వాళ్ళలో ఒక్కడైనా శవాయ్ మొహం చూసి ఉంటాడన్న అనుమానం పేట్ రావ్ కి లేదు. తను ఎన్నో పార్టీలకి ఆ హోటలుకి వెళ్ళాడు. అప్రయత్నంగా ఆతనిలో గర్వం పొడచూపింది.

"నేనిక్కడికి ఆహ్వానం మీద వచ్చేను" అన్నాడు.

"ఏదీ ఆహ్వానం?"

అతను తీసుకురాలేదు. స్టూవర్ట్ ని అడగమన్నాడు. "మేం ఎవర్ని అడగం. నీకు తాగడానికి పర్మిట్ ఉందా?"

ఒక గొంతు ప్రశ్నించింది.

పేట్ రావ్ చిక్కులో పడ్డాడు. తాగుడు మగతలో కూడా ఎవరికో కొంత మెలకువ ఉన్నట్లుంది. తాగి ఉండబట్టిగానీ లేకపోతే వాళ్ళెవ్వరూ ఇటువంటి అఘాయిత్యానికి పూనుకోరని అతనికి తెలుసును. అయినా అతనికి కోపం ఆగలేదు.

"నాకు పర్మిట్ అక్కర్లేదు"

"ఊరికే సేలకు" అని పేట్ రావ్ రెక్క పట్టుకుని ఈడ్చడం ప్రారంభించాడు డంకన్ హోరీ. పేట్ రావ్ కొంత గింజుకున్నాడు. వలుగురూ సాయం పట్టి అతన్ని గదిబయటకి వెట్టి తలుపుమూసేశారు.

ఈ విషయం విని స్టూవర్ట్ రెచ్చిపోయాడు. "బ్రిటీష్ యువకులంతా మృగాల్లాగా ప్రవర్తించారు అన్నాడు. నా అతిథిని అవమానపరచడానికి డంకన్ కి ఏం అధికారం ఉంది?" అని గర్జించాడు. "అంతా వెళ్ళి పేట్ రావ్ కి క్షమాపణ చెప్పకోండి" అన్నాడు.

దంకన్ హోరీ ముందుకువచ్చి నిలబడ్డాడు.
 “మేం చెప్పం” అన్నాడు. ‘నల్లతోలుకి క్షమాపణ చెప్పకోవలసిన అగత్యం మాకులేదు”

“నల్లతోలైతేవే? పేట్ మీ అందరికన్నా అక్షరెట్లు మెరుగు. అతని అంతస్తు తెలిసి మాట్లాడుతున్నావా?”

“మిస్టర్ స్టూవర్ట్ ఏదేకంతో ఊగిపోతున్నాడు. నీ దేశంలో మచ్చ కవీవి ఎరగని సౌకర్యాలు పేట్ అక్కడ అనుభవించాడు. నా దేశంలో మచ్చ మాట్లాడడానికి తానాతులేని మనుషులతో అతనికి స్నేహం ఉంది. పేట్ ఆక్స్ఫర్డ్ పేరు విన్నావా?”

వ్యంగ్యంగా పవ్వాడు మిస్టర్ స్టూవర్ట్.
 దంకన్ హోరీ మరి బడిదేరిపోయాడు.

“అదంతా నా కవనవరం. తాగడానికి పర్మిట్ లేనివాణ్ణి మచ్చ ఎలా కాక్టైల్ కి పిలిచావు?” అని ప్రశ్నించాడు.

పేట్ రాన్ ఇంట్లో తెగతాగే దంకన్ హోరీయేనా మాట్లాడుతున్నది! మిస్టర్ స్టూవర్ట్ తెల్లబోయాడు. తక్కిన యువకులు హోరీ ప్రశ్నని రెట్టించారు. మిసెస్ స్టూవర్ట్ పరిస్థితి గ్రహించింది.

“జాన్ అరిసిపోయి ఉన్నాడు. అతన్ని బాధపెట్టకండి. కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకోవ్వండి” అని మొగుణ్ణి బయటకి తీసుకుపోయింది.

“ఉన్న తెల్లవార్యం నలుగురం, నలుగుర్లోనూ పోట్లాట” అన్నారు వెనక కొందరు.

“జరిగింది తప్పేననుకో. అయితేమటుకు నల్ల వాణ్ణి వెనకేసుకువస్తూ తెల్లవార్యమీద విరుచుకుపడ తాడా?” అన్నారు ఇంకొందరు.

“మనలో మనం ఎంత కొట్లాడుకున్నా నల్లవాడి విషయం వచ్చినపుడయినా కలిపి కట్టుగా ఉండాలి మరి” అన్నారు ఇంకొందరు.

మిసెస్ స్టూవర్ట్ మొగుణ్ణి లాంజ్ లో ఒకమూల కూర్చోబెట్టి హితబోధ చేసింది.

“ఈ విషయం మరిచిపోవడం ఉత్తమం” అంది.

“పేట్, మన అతిథి మేరీ” అన్నాడు మిస్టర్ స్టూవర్ట్ కష్టంగా.

“నీ బాధ నాకు తెలుసు. కానీ చెయ్యగలిగిందేమీ లేదు”

“లేకపోవడమేమిటి?” కోసంగా లేచాడు మిస్టర్ స్టూవర్ట్.

ఈ దున్నపోతులంతా పేట్ కి క్షమాపణ చెప్పితే కానీ ఊరుకోను”

“కుదరదు జాన్” అంది ఆవిడ.

“ఏం?”

“దంకన్ ఎంత ఆవేకంతో ఉన్నాడో చూశావా?”

“వాడికి బుద్ధి చెబుతాను”

“జాన్ నీ ఆదర్శాలు కట్టపెట్టు నీకు దంకన్ ముఖ్యమా, పేట్ ముఖ్యమా? పేట్ మంచి స్నేహితుడు, నేనూ ఒక్కకుంటాను, కానీ కానీ ఈ పరిస్థితుల్లో— — —?”

మిస్టర్ స్టూవర్ట్ ఏమీ మాట్లాడలేదు. మళ్ళీ

ఆవిడ అంది.

“దంకన్ తాగుడు మైకంలో ఏదో చేశాడు తప్పే దానికంత రాద్ధాంతం దేనికి? దంకన్ కి అతని రగ్గర్ కి మనవాళ్లలో ఉన్న స్థానం నీకు తెలుసుగదా. అతనితో విరోధం పెట్టుకోడం ఇక్కడ బ్రిటిష్ కమ్యూనిటీలో పెట్టుకోడం”

“రగ్గర్, దంకన్, రగ్గర్! ఇంతకంటే జీవితంలో కావలసిందిలేదా?” మిస్టర్ స్టూవర్ట్ అరిచాడు.

ఇంకొక విషయం జాన్! పమీలా కోసమైనా మచ్చి మొండిపట్టు మానెయ్యాలి”

మిస్టర్ స్టూవర్ట్ కి అర్థమైంది. పమీలా వాళ్ళ కూతురు. దంకన్ హోరీ మీద మనసు పెట్టుకుని కూచుంది. హోరీకి ఇంకా సాతికేళ్ళు నిండలేదు. మంచి కంపెనీలో పెద్ద ఉద్యోగం ఉంది. అందం ఉంది. రగ్గర్ ఆటమూలంగా బ్రిటిష్ కమ్యూనిటీలో పేరు ప్రఖ్యాతులున్నాయి. దంకన్ హోరీ వంటి అల్లుడికంటే ఇక్కడి బ్రిటిష్ దంపతులు కోరదగిన మంచి సంబంధం లేదు.

మిస్టర్ స్టూవర్ట్ గొంతు మూగపోయింది. తల వంచుకుని చేతిలోని విప్పి వైపు దృష్టి ప్రసరించాడు. గ్లాసు ఎత్తి ఒక్క గుటకలో నోట్లో పోసేసుకుని జేబురుమాలతో మూతి తుడుచుకున్నాడు.

మిసెస్ స్టూవర్ట్ కళ్ళల్లో చిరువచ్చు విజయనూచన గా తళుక్కుమంది. సోఫాలోంచి లేచి ప్రేమతోనూ, సామభూతితోనూ మిస్టర్ స్టూవర్ట్ భుజం తట్టి బుగ్గ మీద అంటే అంటనట్లు చిన్న ముద్దు పెట్టింది. తర్వాత బ్రిడ్జిరూమ్ లో యువకుల దగ్గరికి వెళ్ళి అంది.

“జాన్ కి కొంచెం తలనొప్పిగా ఉంది. ఇక్కడికి రాలేనందుకు క్షమాపణచెప్పమన్నాడు. మిమ్మల్ని మిగిలిన డ్రింక్ తాగేసి సుజా చేసుకోమన్నాడు.”

అందరికీ సందేశం అర్థమైంది. వాళ్ళ మొహాలు కఠకఠలాడాయి.

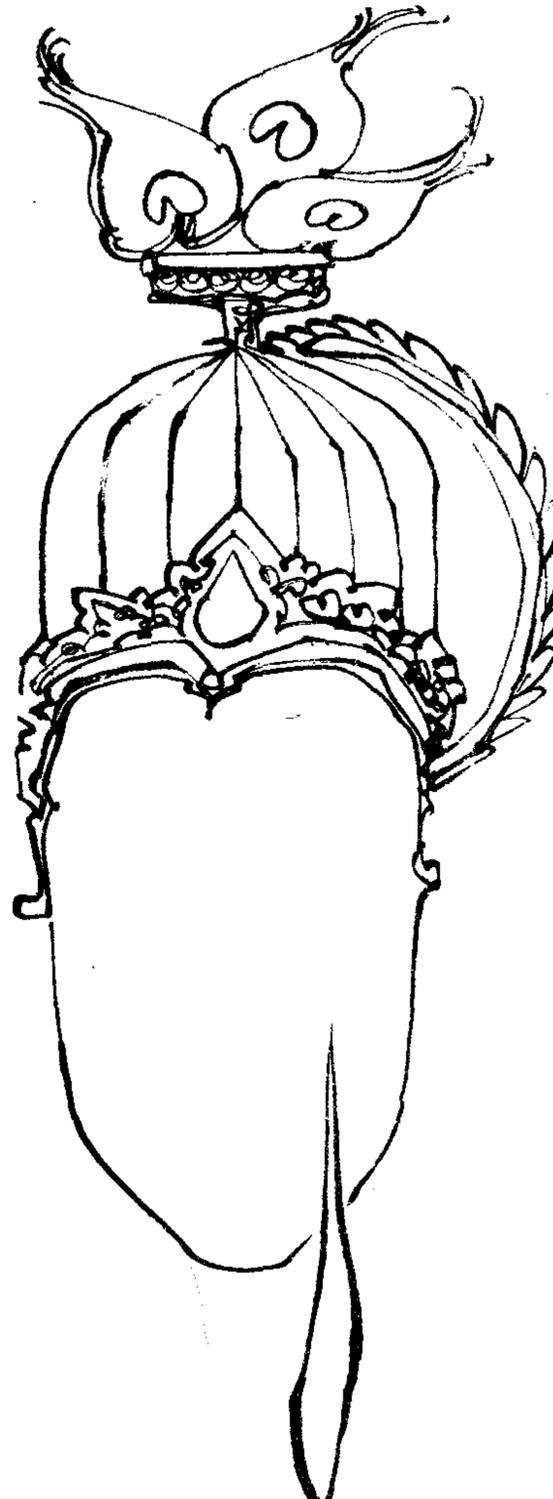
లుది హెల్త్ ఆఫ్ మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ స్టూవర్ట్ తృప్తిగా గ్లాసులు నింపుకుని అరిచారు.

ఎవరో గొంతెత్తి పాట ప్రారంభించారు.

“హి ఈజ్ ఎ జోలీ గుడ్ ఫె... ల్స్, హి యాజ్ ఎ జోలీ గుడ్ ఫే— లో”

అందరూ అందుకున్నారు.

బయట క్లబ్బు ఆవరణలో కారుకోసం వెతుక్కుంటున్న పేట్ రాన్ వి దూరంగా విసిపిస్తున్న పాట కలత పెట్టింది. తన ఇంట్లో పార్టీలు ఇచ్చినప్పుడు ఇవే గొంతుకలు, ఇదేపాట తనగురించి ఎన్నోసార్లు పాడాయి. గబగబా అడుగులు వేసుకుంటూ సాగిపోయాడు. ఎప్పటి స్థానంలో నిలబడివున్న నల్లటి నిలువైన జాగ్ వార్ కారు చిక్కని చీకట్లో పరిగ్గా కనిపించలేదు. దానిమీద పడి చేతికి చిన్నగాయం తగిలించుకున్నాడు. నల్లని చీకటిని, కారు రంగుని, ముందు పీటులో గాఢంగా నిద్రపోతున్న డ్రైవర్ని తిట్టుకుంటూ కారులో ఎక్కి హోరన్ వాయింపాడు. డ్రైవర్ తుళ్ళిపడి లేచి పీటులో పడి నలిగున్న టోపీ తలకి తగిలించుకుని కారు పోవచ్చాడు.

ధర్మం

ధర్మం బోయెను కర్ణునితో న్యాయం బోయెను ధర్మజునితో సత్యం బోయెను హరిశ్చంద్రునితో కరుణబోయెను కరుణామయునితో ధర్మం, అర్థం, కామం, మోక్షం కొలబద్దలు మానవుని మనుగడకు ధర్మం పాటించక, మోక్షంనాశించక అర్థం కామంబునరులకతి ప్రీతియయ్యే నరులెల్ల ధర్మాన్ని పాటించునపుడు పరుల సుఖముకై పాటుబడునపుడు మహాత్ములు జూపినదాచరించినపుడు మోక్షానికి మార్గమేర్పడునప్పుడు